

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 341/07-38

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 1. júla 2008 v senáte zloženom z predsedu Ľubomíra Dobríka a zo sudcov Jána Auxta a Rudolfa Tkáčika prerokoval sťažnosť spoločnosti R., s. r. o., so sídlom P., zastúpenej advokátom JUDr. O. K., B., pre namietané porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 22. marca 2007 v konaní vedenom pod sp. zn. 4 SŽ-o-KS 135/2005 a takto

r o z h o d o l :

Základné právo spoločnosti R., s. r. o., na súdnu a inú právnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 22. marca 2007 v konaní vedenom pod sp. zn. 4 SŽ-o-KS 135/2005 **p o r u š e n é n e b o l o .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 341/07-17 z 11. decembra 2007 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na konanie sťažnosť spoločnosti R., s. r. o., so sídlom P. (ďalej len „sťažovateľ“), z 19. augusta 2007, ktorou namietal porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj porušenie práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 SŽ-o-KS 135/2005, ako aj jeho rozsudkom v uvedenej veci z 22. marca 2007.

Z obsahu sťažnosti a k nej pripojených príloh vyplýva, že najvyšší súd napádaným rozsudkom sp. zn. 4 SŽ-o-KS 135/05 z 22. marca 2007 potvrdil rozsudok Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) č. k. 1 S 71/04-53 z 24. júna 2005 o zamietnutí sťažovateľovej žaloby, ktorou sa domáhal zrušenia rozhodnutia Colného riaditeľstva Slovenskej republiky (ďalej len „colné riaditeľstvo“) sp. zn. 40159/03/1426/03/1-2 z 12. februára 2004 o zamietnutí sťažovateľovho odvolania proti rozhodnutiu Colného úradu v P. (ďalej len „colný úrad“) sp. zn. 86/2003-2TR z 13. augusta 2003, ktorým bol sťažovateľ uznaný zodpovedným z dopustenia sa colného deliktu a bola mu uložená pokuta vo výške 10 000 Sk. Colné riaditeľstvo v odvolacom konaní zmenilo výšku uloženej sankcie a uložilo pokutu 6 000 Sk.

Sťažovateľ namieta porušenie svojich základných práv, ako aj práv zaručených v dohovore arbitrárnosťou rozsudku najvyššieho súdu z 22. marca 2007, ktorý sa podľa neho nevysporiadal s jeho argumentáciou a s námietkami vznesenými v konaní a neposkytol mu ochranu pred dôsledkami nezákonných rozhodnutí colných orgánov.

V konaní pred ústavným súdom sťažovateľ prostredníctvom splnomocneného právneho zástupcu uviedol: „... ani Krajský súd v Prešove, ani Najvyšší súd SR sa nevysporiadali s dôvodmi uvedenými v žalobe a v odvolaní dostatočne. Sťažovateľovu žalobu zamietli aj napriek tomu, že rozhodnutie Colného úradu v P. ako aj rozhodnutie Colného riaditeľstva SR vychádzali z nedostatočne zisteného skutkového stavu a nesprávneho právneho posúdenia. Krajský súd ako aj Najvyšší súd sa stotožnili s argumentáciou colných orgánov, napriek tomu, že táto nemala oporu v platnej právnej úprave.

... Najvyšší súd SR za použitia analógie, ktorá je v správnom práve bez výslovného splnomocnenia neprípustná, vyvodzuje záver, že colné orgány postupovali správne, keď postupovali podľa zák. č. 180/1996 Z. z. a to aj napriek tomu, že ustanovenie § 458 ods. 1 zák. č. 238/2001 Z. z. je jednoznačné. Citované ustanovenie jednoznačne určuje, že predchádzajúci právny predpis je možné použiť len vtedy, ak konanie bolo začaté pred 1. júlom 2001. Nemôže byť sporné, že konanie v o colnom delikte nezačalo v čase účinnosti zák. č. 180/2001 Z. z. Právne neobstojí ani záver Najvyššieho súdu SR, že túto myšlienku podporuje všeobecne platná zásada zákazu retroaktívneho pôsobenia správnych predpisov pri správnom trestaní, ktorá je obsiahnutá v § 7 ods. 1 a 2 zák. č. 372/1990 Zb., v rámci analogického odkazu na ust. čl. 50 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s ust. § 438 ods. 2 zák. č. 238/2001 Z. z.

Zák. č. 238/2001 Z. z. aj v ustanovení § 438 ods. 2 na ktorý poukázal NS SR, jednoznačne ustanovuje, že na priestupky a ich prejednanie sa vzťahuje zákon o priestupkoch len vtedy, ak tento zákon neustanovuje ináč. Citované ustanovenie nie je možné použiť na konanie o colných deliktoch, čo nesporne vyplýva z ust. § 437 ods. 2 zák. č. 238/2001 Z. z., ktorý ustanovuje, že na prejednávanie colných deliktov sa vzťahujú všeobecne predpisy o správnom konaní /zák. č. 71/1967 Zb./ vtedy, ak tento zákon neustanovuje inak. ...

Podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Tento článok ústavy bol porušený štátnymi orgánmi, pretože aj napriek jednoznačnému ustanoveniu § 458 ods. 1 zák. č. 238/2001 Z. z. colné orgány v konaní, ktoré nezačalo pred 1. júlom 2001 použili zákon č. 180/1996 Z. z. Sťažovateľ súhlasí s argumentáciou súdu, že zákon

č. 238/2001 Z. z. nemohol byť v novom konaní použitý a o tom nemal nikdy pochybnosť, ale na veci nič nemení to, že colné orgány nemohli konať ani podľa zák. č. 180/1996 Z. z. ...

Najvyšší súd rovnako ako aj krajský súd prevzali argumentáciu colných orgánov aj v tej časti žaloby, kde sťažovateľ tvrdil, že konal v súlade s § 3 vyhlášky MF SR č. 266/1993 Z. z. Prevzatá argumentácia colných orgánov nemá oporu v zákone, pričom z ich strany došlo k spojeniu viacerých skutočností, čo uniklo pozornosti NS SR aj krajskému súdu. Je pravdou, že podľa § 65 ods. 2 zák. č. 180/1996 Z. z. sú deklarant alebo jeho zástupca povinní do colného vyhlásenia uvádzať správne, pravdivé a presné údaje a predkladať pravé doklady. Citované ustanovenie nebolo porušené sťažovateľom, pretože v čase podania colného vyhlásenia mu neboli známe náklady za prepravu. K tomuto záveru sa dopracoval aj krajský súd, ktorý uviedol, že aj keď v čase dovozu a prekročenia hranice žalobca nepoznal skutočnú výšku nákladov na prepravu a preto využil postup podľa § 3 ods. 1 vyhlášky č. 266/1993 Z. z., následne, potom čo z vystavených faktúr zistil skutočné náklady na prepravu bol povinný zabezpečiť dodatočnú opravu chybného dokladu na príslušnom colnom úrade tak, ako je to uvedené v prílohe č. 1 bod III ods. 28 vyhlášky č. 167/1997 Z. z. Táto povinnosť, ako uvádza krajský súd, vyplýva deklarantovi aj z ustanovení § 65 ods. 2, 5 Colného zákona.

Tento záver súdu potvrdzuje v plnej miere tvrdenie sťažovateľa, že nenaplnil skutkovú podstatu colného deliktu podľa § 241 písm. d) zák. č. 180/1996 Z. z. Nemôže byť sporné, že sťažovateľ uviedol pri colnom konaní pravdivé údaje do colného vyhlásenia, pretože v tomto čase nepoznal skutočnú výšku nákladov na dopravu bol jeho postup dôvodný podľa § 3 ods. 1 vyhl. č. 266/1993 Z. z. Sťažovateľ neporušil v tomto okamihu právnu povinnosť uloženú v § 65 ods. 1 a 2 zák. č. 180/1996 Z. z.

Krajský súd uviedol, že sťažovateľ bol povinný zabezpečiť opravu chybného dokladu podľa prílohy č. 1 bod. III ods. 2 vyhlášky č. 167/1997 Z. z. a že táto povinnosť sťažovateľovi vyplývala aj z ustanovenia § 65 ods. 2, 5 colného zákona. Z uvedenej skutočnosti vyvodil záver, že došlo k naplneniu skutkovej podstaty colného deliktu.

Tento právny názor pre vyvodenie deliktuálnej zodpovednosti právne neobstojí a to z nasledujúcich dôvodov. Pre posúdenie protiprávnosti konania je dôležité jednotlivé právne inštitúty vykladať v súlade s ich právnym významom. Ušlo pozornosti súdu, že požiadať o opravu jednotného colného dokladu podľa citovanej vyhlášky mal deklarant až potom,

čo zistil, že tovar bol prepustený do colného režimu na základe jednotného dokladu, v ktorom boli uvedené chybné údaje.

Podľa § 81 ods. 5 zák. č. 180/1996 Z. z., ak je colným orgánom potvrdené colné vyhlásenie podané písomne alebo je vydaný iný doklad s náležitosťami podľa ods. 2, stáva sa toto vyhlásenie alebo tento doklad rozhodnutím. O prepustení tovaru sa rozhoduje v colnom konaní § 61 ods. 2 citovaného zákona. Je nesporné, že v čase rozhodovania v colnom konaní sťažovateľ nepoznal skutočnú výšku nákladov a nevedel ich ani preukázať, pretože faktúra za prepravu mu bola doručená až potom, čo v colnom konaní bolo rozhodnuté o jeho prepustení. Pri colnom konaní a pri podaní colného vyhlásenia uviedol sťažovateľ pravdivé údaje. Skutočnú výšku nákladov za prepravu sa dozvedel až po prepustení tovaru, t. j. vtedy keď mu bola doručená faktúra za prepravu a tovar už bol prepustený do režimu voľného obehu podľa § 61 ods. 2 zák. č. 180/1996 Z. z. Nemôže byť preto sporné, že tovar bol deklarantovi prepustený v čase colného konania na základe pravdivých údajov /sťažovateľ nevedel preukázať v tomto konaní výšku nákladov na dopravu/ a preto toto jeho konanie nemôže byť kvalifikované ako colný delikt podľa § 241 písm. d) colného zákona.

Z hľadiska deliktuálnej zodpovednosti, nedodržanie postupu uvedeného v prílohe 1 bod III ods. 28 vyhlášky č. 167/1997 Z. z. a povinnosti uvedenej v § 65 ods. 1 a 2 zák. č. 180/1996 Z. z. nie je založené na rovnakom skutkovom základe a tieto povinnosti nie možné stotožňovať, pretože jedna povinnosť je daná deklarantovi, pred prepustením tovaru a druhá po jeho prepustení. Ak nebude tovar prepustený do colného režimu, druhá skutočnosť nemôže nastať. Je preto vylúčené, aby došlo k porušeniu oboch povinností súčasne, každá nastáva v inom čase.

Sťažovateľ považuje za sporné, či postup uvedený v prílohe 1 bod III ods. 28 vyhlášky č. 167/1997 Z. z., je možné považovať za povinnosť a to z toho dôvodu, že nie je uvedená ani lehota v ktorej by mal požiadať o dodatočnú opravu, ani v § 67 a nasl. zák. č. 180/1996 Z. z. takáto povinnosť nie je uložená. Navyše v citovaných ustanoveniach nie je ani zmocňujúce ustanovenie na uloženie takej povinnosti. Podľa čl. 13 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, povinnosti možno ukladať len na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 4, ktorá

priamo zakladá práva a povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb, alebo nariadením vlády podľa čl. 120 ods. 2 ...

Pre vyvodenie deliktuálnej zodpovednosti je preto rozhodujúce to, či najneskôr v čase podania colného vyhlásenia, mal sťažovateľ k dispozícii faktúry za dopravu. Ak sťažovateľ faktúry za dopravu mal k dispozícii v čase podania colného vyhlásenia /pred prepustením tovaru/, tak porušil ust. § 65 ods. 2, pretože mu colný úrad prepustil tovar na základe nesprávnych a nepravdivých údajov. Ak ale faktúry boli doručené sťažovateľovi až potom, čo bol prepustený tovar do colného režimu, tak sťažovateľ neporušil citované ustanovenie, nedopustil sa colného deliktu aj napriek tomu, že sa neriadil pokynmi uvedenými v prílohe I bod III ods. 28 vyhlášky č. 167/1997 Z. z., Táto nečinnosť deklaranta podľa zákona nie je colným deliktom. Ide o samostatné skutky, ktoré nemajú rovnaký právny základ a nemôže k nim dôjsť v rovnakom čase.

Zodpovednosť za colný delikt nemôže byť vyvodená len preto, že mohol s vysokou pravdepodobnosťou očakávať, že cena za dopravu bude fakturovaná v určitom časovom rozmedzí, ktoré korešpondujú s cenami bežnými pri minulých prepravách, ako to uviedol Najvyšší súd v odôvodnení rozsudku. Žiadny právny predpis nezakazoval sťažovateľovi podať colné vyhlásenie ešte v čase, keď mu neboli vyfaktúrované náklady za prepravu, ani mu neprikazoval, že colné vyhlásenie môže byť podané len vtedy, ak mu budú vyfaktúrované náklady na dopravu. Práve vyhl. 266/1993 Z. z. umožňovala podať colné vyhlásenie aj vtedy, ak náklady na dopravu nevedel preukázať. V konečnom dôsledku príloha I bod III ods. 28 vyhlášky č. 167/1997 Z. z. upravovala postup deklarantov aj colných orgánov v prípade, ak po prepustení tovaru sa zistí, že náklady na dopravu sú v skutočnosti vyššie, ako boli uvedené v colnom konaní, teda ešte pred jeho prepustením do colného režimu. ...

Najvyšší súd SR sa nezaoberal ani námietkou sťažovateľa, že colné orgány nemôžu za viac colných deliktov ukladať jediná sankciu a že colné orgány nie sú zákonom splnomocnené pri ukladaní sankcií postupovať tak, ako pri priestupkoch.

Krajský súd sa s touto otázkou vysporiadal tak, že bez jedinej zákonnej argumentácie konštatoval, že na zákonnosť rozhodnutia nemá vplyv ani skutočnosť, že o viacerých colných deliktoch rozhodol colný úrad jedným rozhodnutím a že takýto postup vyplýva zo zásady hospodárnosti konania a že opakované colné delikty boli zistené jednou následnou kontrolou a jej závery sú v jednom protokole a že z protokolu je zrejmé, že každé colné

vyhlásenie bolo kontrolované a posudzované samostatne. Na základe týchto skutočností krajský súd dospel k záveru, že nakoľko vo všetkých prípadoch bolo zistené porušenie colných predpisov rovnakým spôsobom, nič nebráni tomu, aby o viacerých colných deliktoch spáchaných na rovnakom skutkovom základe, nemohlo byť rozhodnuté jedným rozhodnutím. Túto argumentáciu neoprel krajský súd o žiadny právny predpis, rovnako ako právne nezdôvodnil ktorý právny predpis takýto postup umožňuje.

Pre sťažovateľa nebolo zásadnou otázkou z hľadiska zákonnosti rozhodnutia, či colné orgány rozhodli jedným rozhodnutím, či bol napísaný jeden protokol. Sťažovateľ namietal postup v konaní colných orgánov a nezákonnosť uloženia sankcie, pretože nenašiel žiadny právny predpis, žiadne zákonné ustanovenie, z ktorého by bolo možné vyvodiť záver, že colné orgány za viac colných deliktov spáchaných v jedno či viac činnom súbehu môžu ukladať sankciu spôsobom, ktorý zvolili colné orgány. Z uvedeného vyplýva, že krajský súd ani NS SR, neskúmali uvedenú námietku, resp. krajský súd sa pri preskúmaní zaoberal otázkou, ktorá ani nebola sporná a ani nebola namietaná.

Najvyšší súd sa nezoberal v odvolacom konaní ani ďalšou námietkou sťažovateľa, t.j. že sťažovateľ bol uznaný zodpovedným aj za colný delikt v prípade, kde nekonal ako účastník, ale v colnom konaní bol zastúpený nepriamym zástupcom. Krajský súd sa vysporiadal s touto námietkou sťažovateľa tak, že z výroku rozhodnutia je jasné, v ktorých prípadoch konal sťažovateľ. Táto námietka neobstojí, pretože sťažovateľ bol uznaný vinným na tom skutkovom základe, že vo všetkých, vo výroku uvedených rozhodnutiach uvádzal nesprávne údaje. ...

Sťažovateľ využil všetky právne prostriedky na ochranu svojich práv, vrátane možnosti obrátiť sa na nezávislý súd. Sťažovateľ tvrdí, že ani nezávislé súdy mu neposkytli dostatočnú právnu ochranu pred svojvoľnou aplikáciou právnych predpisov colnými orgánmi, keď v konaní prevzali výlučne argumentáciu colných orgánov a námietky sťažovateľa odmietli bez toho, aby ich odmietnutie v dostatočnej a presvedčivej miere aj odôvodnili. Sťažovateľ je toho názoru, že zo strany súdu išlo o len formálne preskúmanie rozhodnutí colných orgánov. ...

Sťažovateľ tvrdí, že colné orgány konali zjavne aj v rozpore s čl. 2 ods. 2 Ústavy SR, podľa ktorého, štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu stanoveným zákonom.

Sťažovateľ tvrdí, že colné orgány konali v rozpore s čl. 13 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého, povinnosti možno ukladať len na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 4, ktorá priamo zakladá práva a povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb, alebo nariadením vlády podľa čl. 120 ods. 2.

Sťažovateľ tvrdí, že colné orgány konali aj v rozpore s čl. 152 Ústavy, podľa ktorého uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

Najvyšší súd Slovenskej republiky a Krajský súd v Prešove v odôvodnení rozhodnutia prevzali argumentáciu colných orgánov, preto sťažovateľ tvrdí, že aj súdy konali v rozpore s vyššie citovanými článkami ústavy. ...

Sťažovateľ tvrdí, že právne závery Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako aj Krajského súdu v Prešove sú zjavne neodôvodnené až arbitrárne a z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné a majú za následok porušenie základných práv a slobôd.“

Na základe uvedenej argumentácie sťažovateľ prostredníctvom splnomocneného právneho zástupcu žiadal, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Právo sťažovateľa vo veci porušenia jeho práva na domáhanie sa svojho práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Najvyšším súdom vo veci sp. zn. 4 Sž-o-KS 135/2005 porušené bolo.

2. Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Sž-o-KS 135/2005 zo dňa 22. marca 2007 a vec vracia Najvyššiemu súdu SR aby o nej znovu rozhodol na nové konania

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť trovy právneho zastúpenia advokátovi JUDr. O. K. ...“

Na základe výzvy ústavného súdu sa k sťažnosti vyjadril predseda najvyššieho súdu, ktorý vo svojom stanovisku zo 14. februára 2008 okrem iného uviedol: «... Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom z 22. marca 2007, sp. zn. 4 Sž-o-KS 135/2005 potvrdil rozsudok Krajského súdu v Prešove z 24. júna 2005 č. 1 S 71/2004-53, nakoľko odvolaniu podanému proti uvedenému rozsudku nebolo možné vyhovieť.

Ďalej Najvyšší súd Slovenskej republiky žalobcovi nepriznal náhradu trov konania.

Skutkové zistenia, ich logické vyhodnotenie spolu s prijatými právnymi závermi a zistenými dôvodmi, prečo Najvyšší súd Slovenskej republiky tak rozhodol, sú v jasnej a stručnej forme obsiahnuté v odôvodnení predmetného rozsudku.

Nakoľko však právny zástupca sťažovateľa, tzn. R., s.r.o. so sídlom P., spochybňuje v svojej ústavnej sťažnosti zo dňa 19. 8. 2007 závery uvedeného rozsudku formuláciou, že „právne závery Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ... sú zjavne neodôvodnené až arbitrárne a z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné a majú za následok porušenie základných práv a slobôd.“, v stručnosti zrekapitulujem závery vzťahujúce sa v tomto rozsudku k takto formulovanej námietke ústavného charakteru.

Pri vysporiadaní sa s okruhom námietok Najvyšší súd Slovenskej republiky vychádza z ust. § 157 O. s. p., pričom prihliada nielen na relevantnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva ale aj na návrhové právo účastníka požadovať opravu odôvodnenia v zmysle § 165 O. s. p. Ak napriek možnosti postupovať podľa § 157 O. s. p., účastník namieta v odvolaní nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia, potom Najvyšší súd Slovenskej republiky vychádza predovšetkým z rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Ruiz Torija v. Španielsko (1994). Podľa tohto rozsudku na jednej strane text článku 6 ods. 1 Európskeho Dohovoru o ochrane základných ľudských práv zaväzuje súd odôvodniť svoje rozhodnutie, čo však na druhej strane neznamena, že sa vyžaduje, aby na každý argument účastníka bola daná podrobná a vyčerpávajúca odpoveď v rozsahu uspokojujúcom samotného sťažovateľa. Navyše je podľa Európskeho súdu pre ľudské práva prípustné, ak odvolací súd vo svojom rozsudku uvedie, že sa stotožňuje so skutkovým zistením krajského súdu bez toho, aby ho opätovne opísal.

Z uvedenej judikatúry vyplýva, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na každú poznámku, pripomienku alebo návrh za podmienky, že ide o takú otázku, ktorá vo svetle právnych záverov konajúceho súdu nie je relevantná a nevyhnutná pre

rozhodnutie vo veci.

Opačný prístup by musel viesť k absurdnému záveru, že súd by si nikdy nemohol vytvoriť racionálny priestor pre odôvodnenie svojich duševných zistení, lebo by sa musel sústrediť na parciálne odôvodňovanie všetkých, hoci s vecou nesúvisiacich námietok účastníka.

V žiadnom prípade však dostatočnosť odôvodnenia rozhodnutia nemožno posudzovať podľa jeho rozsahu ani podľa toho, či konvenuje predstavám sťažovateľa. Som presvedčený, že Najvyšší súd Slovenskej republiky na rozdiel od argumentácie sťažovateľa obsiahnutej na str. 9 posledný odsek jeho ústavnej sťažnosti neporušil zákonom predpísanú požiadavku dbať na procesnú čistotu a jeho rozhodnutie nie je arbitrárne.

Odmietam čisto pozitivistický prístup sťažovateľa k výkladu ust. § 458 ods. 1 zák. č. 238/2001 Z. z., ktorý pridržiavajúc sa jednoznačnosti zákonného textu ani nepripustil možnosť, že otázka posudzovania protiprávnosti konania sťažovateľa sa musí vyhodnotiť v prospech právneho stavu, ktorý v čase spáchania skutku existoval (v rozsudku spomenutý zákaz retroaktivity). Iný prístup, tzn. prístup podporovaný sťažovateľom sa mi javí prinajmenej ako rozporný s ideou právneho štátu. Nepochybujem o tom, že Najvyšší súd Slovenskej republiky správne vychádzal pri svojich právnych záveroch zo zákona č. 180/1996 Z. z. ako aj z vykonávacích predpisov v tom čase platných.

Námietka nepoznania nákladov prepravy bola v odôvodnení účinne vyvrátená preukázaním dostatočnej vedomosti o ich výške (rovnaký prepravca, rovnaké, resp. veľmi obdobné dopravné trasy a rovnaké podmienky prepravy v celkom 40 prepravných prípadoch), pričom Najvyšší súd Slovenskej republiky nevytváral v svojom odôvodnení priestor na vytváranie zásadnej povinnosti dohodnúť odplatu za prepravu vopred (čomu sa však ust. § 625 ods. 1 Obchodného zákonníka explicitne nebráni a naopak takúto situáciu viac podporuje ako vylučuje a pri tomto konštatovaní je veľmi dôležité nepodceňovať zo strany deklaranta ako osoby znalej colných predpisov prihliadnúť najmä na povinnosť uvádzať podľa § 65 ods. 2 zák. č. 180/1996 Z. z. správne, pravdivé a presné údaje).

Preto ďalšie zotrvávanie sťažovateľa (viď str. 5 posledný odsek sťažnosti) na jeho neznalosti o skutočnej výške prepravných nákladov a nemožnosti ich preukázania, a to pre každý prípad prepravy, sa v bežných obchodných vzťahoch pri medzinárodnej preprave javí prinajmenej ako neštandardný prístup. Avšak v žiadnom prípade sa nemožno stotožniť s

názorom sťažovateľa str. 7 odsek 3) o vzniku deliktnej zodpovednosti v závislosti od toho, či sťažovateľ mal alebo nemal v čase podania colného vyhlásenia k dispozícii doklady o cene dopravy (napríklad faktúry). V danom prípade postačovala vysoká pravdepodobnosť očakávania, že fakturovaná cena prepravy sa bude značne odlišovať od ceny stanovenej sťažovateľom na základe vyhlášky. A túto skutočnosť správny orgán preukázal.

S otázkou výšky uloženej pokuty sa Najvyšší súd Slovenskej republiky vysporiadal na str. 6 ods. 5 svojho rozhodnutia. Veľká väčšina námietok sťažovateľa smeruje k tvrdenej nesprávnej aplikácii práva na zistený skutkový stav (str. 4 odsek 4), ale na základe toho nemožno označiť rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky za arbitrárne a protiústavné.

Som toho názoru, že z dôvodov uvádzaných sťažovateľom nedošlo k porušeniu jeho základných práv a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd, preto navrhujem Ústavnému súdu Slovenskej republiky predmetnú ústavnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietnuť.

Súhlasím s tým, aby Ústavný súd Slovenskej republiky upustil od ústneho pojednávania o prijatej sťažnosti, lebo od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.»

Sťažovateľ podaním z 23. februára 2008 prostredníctvom splnomocneného právneho zástupcu oznámil: „... Stotožňujem sa s názorom Ústavného súdu Slovenskej republiky, že od ústneho pojednávania nie je možné očakávať ďalšie objasnenie veci a preto súhlasím s tým, aby Ústavný súd Slovenskej republiky upustil od ústneho pojednávania.“

Zároveň doplnil sťažnosť uvedúc: „ Najvyšší súd výklad ust. § 458 ods. 1 zák. č. 238/2001 Z. z. označil za pozitivistický, pretože sa sťažovateľ pridržiava jednoznačnosti textu a ani nepripúšťa možnosť, že otázka posudzovania protiprávneho konania sťažovateľa sa musí vyhodnotiť v prospech právneho stavu, ktorý v čase spáchania skutku existoval (v rozsudku spomenutý zákaz retroaktivity) a preto prístup podporovaný sťažovateľom sa súdu javí prinajmenšom rozporný s ideou právneho štátu.

S takýmto záverom Najvyššieho súdu sa nemôžem stotožniť, pričom podotýkam a

sťažovateľ to uviedol aj v sťažnosti, že nikdy nemal pochybnosť o tom, že na právne vzťahy vzniknuté pred účinnosťou zákona č. 238/2001 Z. z. nie je možné použiť tento právny predpis. Sťažovateľ tvrdí a stále tvrdil, že z hľadiska ust. § 458 ods. 1 citovaného zákona, zákonnou podmienkou pre použitie zák. č. 180/1996 Z. z., bola týmto ustanovením stanovená podmienka, že konanie muselo začať pred 1. 7. 2001. Sťažovateľ je toho názoru, že nedostatok zákona nemôže byť nahradený za použitia analógie. Do rozporu s ideou právneho štátu sa tak dostávajú závery Najvyššieho súdu SR keď súd pripúšťa, že colné orgány môžu postupovať podľa citovaného ustanovenia aj vtedy, ak nie je splnená zákonná podmienka uvedená v § 458 ods. 1 zák. č. 238/2001 Z. z.

Najvyšší súd SR sa ale nevyjadril k otázke, ktorá v sťažnosti namietaná bola a s citovaným ustanovením bezprostredne súvisela, t j. nemožnosť použitia zák. č. 372/1990 Zb., v spojení s § 438 ods. 2 zák. č. 238/2001 Z. z. ...

Sťažovateľ je toho názoru, že štát je tým kto má znášať prípadne nepriaznivé následky, ktoré vznikajú v dôsledku nejasných, nedokonalých právnych predpisov, predpisov umožňujúcich niekoľko výkladov, pretože právne predpisy ktorými štát reguluje spoločenské vzťahy, sú výsledkom činnosti štátnych orgánov v priebehu legislatívneho procesu. Sťažovateľ je toho názoru, že nie je úlohou všeobecných súdov odstraňovať nedostatky zákonov, práve naopak, súdy musia poskytnúť ochranu právnickým (fyzickým) osobám, a právne predpisy nedokonalé alebo umožňujúce viac výkladov vykladať v prospech týchto osôb v záujme zachovania právnej istoty. Z vyššie uvedeného vyplýva, že Najvyšší súd SR svojimi výkladmi uprednostňuje vždy fiskálny záujem štátu.

Pokiaľ ide o argumentáciu Najvyššieho súdu k otázke prepravných nákladov a poukaz na ust. § 625 ods. 1 obchodného zákonníka, považujem za potrebné zdôrazniť, to čo v sťažnosti bolo uvedené. Nieje rozhodujúce pre posúdenie zodpovednosti za colný delikt, či sťažovateľ v priebehu nejakého časového obdobia uskutočnil určitý počet dovozov. Pre vyvodenie jeho zodpovednosti je rozhodujúce či v čase podania colného vyhlásenia, ktorým začalo konanie, mal vedomosť o skutočných nákladoch na dopravu. Zo samotnej argumentácie Najvyššieho súdu vyplýva, že túto vedomosť nemal. Ak by bol prijatý záver Najvyššieho súdu, tak by to znamenalo, že sťažovateľ je povinný uvádzať údaje do colného vyhlásenia už vtedy, ak je vysoká pravdepodobnosť, že sa nebudú značne rozlišovať od ceny stanovenej na základe vyhlášky.

Ak by sťažovateľ uviedol do colného vyhlásenia údaje na základe vysokej pravdepodobnosti a následne by faktúra znela na inú sumu, colné orgány by pri následnej kontrole zistený stav posudzovali, v takom prípade dôvodne, že sťažovateľ neuviedol správne údaje pri colnom konaní. Ako bolo uvedené, k správne záveru nieje možné dôjsť bez toho, aby jednotlivé úkony, z ktorými sú spojené rôzne právne dôsledky, boli vnímané v časovej postupnosti a v časových súvislostiach. Z argumentácie Najvyššieho súdu je zrejmé, že nerozlišuje povinnosť deklaranta v týchto súvislostiach. To, že pri colnom konaní sťažovateľ nemal doklad o cene za prepravu preukázané bolo, a preto nemohol uviesť cenu za dopravu, lebo ju nepoznal, pretože uvedenie nesprávnej ceny za dopravu v colnom vyhlásení pri colnom konaní by znamenalo porušenie § 65 ods. 2 zák. č. 180/1996 Z. z. Kontrolou zistené skutočnosti potvrdili, že faktúry za prepravu boli doručené až po ukončení colného konania a teda v colnom konaní uviedol sťažovateľ pravdivé údaje a preto colné orgány, nie sťažovateľ, určili prepravné náklady podľa vyššie citovanej vyhlášky. Colný orgán pretože nebol pri colnom konaní predložený doklad, ktorý preukazoval výšku nákladov za dopravu legitímnym a legálnym spôsobom, určil náklady za prepravu spôsobom, ktorý umožnilo ust. § 3 ods. 1 vyhlášky 266/1993 Z. z. ...

V sťažnosti neboli vyčíslené trovy konania, ktoré vyčísľujem vo výške 1456.- Sk a to za dva právne úkony (prevzatie zastúpenia 550.- Sk, podanie sťažnosti 550.- Sk = 1100.- Sk a 2 x režijný paušál á 178 = 326.- Sk. “

Ústavný súd v zmysle § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa so stanoviskami účastníkov konania, ako aj s obsahom súdneho spisu týkajúceho sa posudzovaného konania dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci. V dôsledku toho senát ústavného súdu sťažnosť prerokoval na svojom zasadnutí bez prítomnosti účastníkov, ich zástupcov a verejnosti len na základe predložených listín a obsahu dotknutých spisov.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa môže každý domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Sťažovateľ namietal porušenie označených práv podľa ústavy a dohovoru napádaným rozsudkom najvyššieho súdu z 22. marca 2007 tvrdiac, že najvyšší súd sa nevysporiadal s jeho argumentáciou v odvolaní proti prvostupňovému rozsudku krajského súdu č. k. 1 S 71/04-53 z 24. júna 2004. Argumentáciu sťažovateľa možno zhrnúť do niekoľkých námietok.

Prvá z námietok sa týkala nesprávnej a nezákonnej aplikácie ustanovení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1996 Z. z. Colný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 180/1996 Z. z.“) v súvislosti s posúdením, či sťažovateľ porušil svoje zákonné povinnosti (pri dovoze tovaru v rokoch 1997 a 1998, teda v čase platnosti a účinnosti zákona č. 180/1996 Z. z.), a to spôsobom naplňajúcim skutkovú podstatu colného deliktu podľa § 247 v spojení s § 241 písm. d) zákona č. 180/1996 Z. z. Sťažovateľ namietal, že najvyšší súd aplikoval ustanovenia zákona č. 180/1996 Z. z. v zjavnom rozpore so znením § 458 ods. 1 zákona č. 238/2001 Z. z. Colný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 238/2001 Z. z.“), podľa ktorého sa doterajšie predpisy (vrátane zákona č. 180/1996 Z. z.) použijú na konania začaté pred 1. júlom 2001 (1. júla 2001 nadobudol zákon č. 238/2001 Z. z. účinnosť). Colné orgány pritom začali príslušné konanie (preverovanie colných vyhlásení podľa § 152 zákona č. 238/2001 Z. z.

a nadväzujúce konanie), v rámci ktorého posudzovali uvedené otázky, až za účinnosti zákona č. 238/2001 Z. z.

Sťažovateľ taktiež namietal zjavne nesprávnu interpretáciu ustanovení § 65 ods. 2 a § 241 písm. c) zákona č. 180/1996 Z. z., § 3 ods. 1 vyhlášky Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 266/1993 Z. z. o podmienkach, za ktorých sa colné konanie vykonáva mimo colného priestoru, o výške nákladov za vykonanie tohto konania a o spôsobe určovania nákladov dopravy tovaru na miesto, kde tovar vstupuje do tuzemska (ďalej len „vyhláška č. 266/1993 Z. z.“), ako aj prílohy č. 1 čl. III bodu 28 vyhlášky Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 167/1997 Z. z. o forme, obsahu a náležitostiach colného vyhlásenia a o spôsobe vedenia colnej štatistiky (ďalej len „vyhláška č. 167/1997 Z. z.“).

V ďalšej námietke sťažovateľ uviedol, že najvyšší súd napádaným rozsudkom z 22. marca 2007 odobril nezákonný postup colných orgánov, ktoré rozhodli o viacerých skutkoch jediným rozhodnutím a uložili jedinú – spoločnú sankciu za viacero prípadov porušenia colných predpisov, ku ktorým podľa nich došlo. Procesný postup colných orgánov nemá podľa sťažovateľa oporu v žiadnom ustanovení zákona.

Sťažovateľ napokon vzniesol námietku, podľa ktorej bol v rozpore so zákonom výrokom rozhodnutia colného úradu z 13. augusta 2003 uznaný zodpovedným za colný delikt aj v prípadoch, keď nepodával colné vyhlásenie sám, ale deklarantom bol nepriamy zástupca, ktorý nesie vo vlastnom mene zodpovednosť za prípadné porušenie colných predpisov. Aj túto nezákonnosť najvyšší súd napádaným rozsudkom z 22. marca 2007 s konečnou platnosťou odobril.

Podľa čl. 142 ods. 1 ústavy súdy rozhodujú v občianskoprávných a trestnoprávných veciach; súdy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Z uvedeného ústavného vymedzenia postavenia a kompetencií všeobecných súdov a ústavného súdu v Slovenskej republike vyplýva, že preskúmavanie zákonnosti rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosti rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, patrí v rozsahu ustanovenom zákonnými predpismi do právomoci všeobecných súdov. Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. V zásadne preto nie je oprávnený posudzovať správnosť skutkových a právnych názorov všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov v konkrétnom prípade viedli k rozhodnutiu (obdobne napr. III. ÚS 78/07).

Do právomoci ústavného súdu v konaní podľa čl. 127 ústavy však patrí kontrola zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, III. ÚS 271/05).

Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v oprávnení každého domáhať sa ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy). Táto povinnosť všeobecných súdov, vzhľadom na ich postavenie ako primárnych ochrancov ústavnosti a vzhľadom na povinnosť Slovenskej republiky rešpektovať medzinárodne záväzky vyplývajúce z medzinárodných zmlúv o ochrane ľudských práv a základných slobôd, zahŕňa zároveň požiadavku rešpektovania procesných garancií spravodlivého súdneho konania vyplývajúcich z čl. 46 až 50 ústavy a z čl. 6 dohovoru v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“).

Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany (napr. III. ÚS 209/04, III. ÚS 95/06, III. ÚS 260/06).

V zmysle judikatúry ESLP treba pritom pojmy „trestné obvinenie“ a „práva alebo záväzky občianskej povahy“ vymedzujúce rozsah aplikovateľnosti čl. 6 ods. 1 dohovoru vykladať autonómne od ich definovania vo vnútroštátnom právnom poriadku členských štátov dohovoru. Prihliadajúc k výkladu a aplikácii uvedených pojmov v judikatúre ESLP dospel ústavný súd k záveru o aplikovateľnosti ustanovenia čl. 6 ods. 1 dohovoru na daný prípad (v časti týkajúcej sa „trestného obvinenia“), keďže predmetom konania v sťažovateľovej veci bolo súdne preskúmanie rozhodnutí o uložení sankčnej povinnosti za správny delikt v podobe uloženia peňažnej pokuty (napr. rozsudok vo veci Bendenoun proti Francúzku z 24. februára 1994, resp. rozsudok vo veci A.P., M. P. a T. P. proti Švajčiarsku z 29. augusta 1997).

V tomto kontexte považoval ústavný súd za relevantné, že predmetom konania pred najvyšším súdom bolo preskúmanie prvostupňového rozsudku krajského súdu z 24. júna 2005, ktorého výrok o zamietnutí žaloby proti rozhodnutiu colných orgánov o uložení pokuty za colný delikt bol založený na týchto dôvodoch: „... Z obsahu administratívneho spisu vyplýva, že Colný úrad P. vykonal u žalobcu v dňoch 7. 11. 2001 a 4. 2. 2002 následnú kontrolu po prepustení tovaru podľa § 152 Colného zákona č. 238/2001 Z. z., zameranú na komplexnú kontrolu účtovných dokladov týkajúcich sa dovozu tovaru za roky 1997 až 2000. Kontrolou bolo zistené, že v roku 1997 v 21 prípadoch a v roku 1998 v 19 prípadoch neboli do colnej hodnoty zahrnuté náklady na dopravu tovaru na miesto, kde tovar vstúpil do tuzemska v správnej výške, nakoľko v colných vyhláseniach boli tieto náklady deklarované podľa vyhlášky č. 266/1993 Z. z. avšak žalobca uhradil tieto náklady na základe faktúr vystavených dopravcom vo vyššej sume.

Z uvedených dôvodov Colný úrad P. uznal žalobcu zodpovedným za spáchanie colného deliktu podľa § 247 Colného zákona, spôsobom uvedeným v § 241 písm. d/ Colného

zákona, keďže spôsobil, že jeho tovar bol prepustený na základe nesprávnych údajov a uložil mu pokutu vo výške 10 000,- Sk. ...

Krajský súd poukazuje na odôvodnenie preskúmaného rozhodnutia, s ktorým sa v celom rozsahu stotožňuje.

Aj keď v čase dovozu tovaru a prekročenia hraníc žalobca nepoznal skutočnú výšku nákladov na prepravu, a preto využil postup podľa § 3 ods. 1 vyhlášky č. 266/1993 Z. z., následne potom, čo z vystavených faktúr zistil skutočné náklady na prepravu, bol povinný zabezpečiť dodatočnú opravu chybného dokladu na príslušnom colnom úrade tak, ako je to uvedené v prílohe č. 1, bod III, ods. 28 vyhlášky č. 167/1997 Z. z. Povinnosť deklaranta uvádzať v colných vyhláseniach správne a presné údaje vyplýva aj z ustanovení § 65 ods. 2, 5 Colného zákona. Neobstojí preto námietka žalobcu, že takáto povinnosť nie je a ani nebola daná v žiadnom právnom predpise.

Správna je argumentácia žalovaného aj v prípade, keď poukázal na § 82 Colného zákona, podľa ktorého v prípade, že v čase dovozu tovaru žalobca nepoznal skutočnú výšku nákladov na prepravu, mohol požiadať colné orgány o povolenie nakladať s tovarom ešte pred jeho prepustením.

Pokiaľ žalobca namieta neurčitosť a nepreskúmateľnosť výroku preskúmaného rozhodnutia, keďže z colných vyhlásení v ňom uvedených nie je zrejmé, v ktorých prípadoch konal žalobca a v ktorých nepriamy zástupca, pričom s poukazom na § 4 ods. 1, 3 Colného zákona nie je možné vyvodiť deliktuálnu zodpovednosť žalobcu za protiprávne konanie nepriameho zástupcu, je krajský súd toho názoru, že táto skutočnosť nemá vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Z obsahu administratívneho spisu je nesporné, že colné vyhlásenia uvedené vo výroku napadnutého rozhodnutia pod por. č. 4, 5, 7, 8, 10, 11, 13, 14, 16, 18 v tabuľke za rok 1998 vystavoval žalobca ako deklarant podľa § 4 ods. 1 Colného zákona a nie jeho nepriamy zástupca. Preto vzhľadom na protiprávnosť konania žalobcu, ako je to uvedené v skoršej časti rozhodnutia a výšku pokuty (6 000,- Sk), ktorú žalobca ani nenamieta, je rozhodnutie žalovaného v súlade so zákonom.

Na zákonnosť rozhodnutia nemá vplyv ani skutočnosť, že o viacerých colných deliktoch rozhodol colný úrad jedným rozhodnutím. Takýto postup vyplýva zo zásady hospodárnosti konania. Opakované colné delikty boli zistené jednou následnou kontrolou a

jej závery sú obsiahnuté v jednom protokole. Z protokolu, ktorý bol napísaný dňa 7. 3. 2002 je zrejmé, že každé kontrolované colné vyhlásenie, spolu s príslušnými dokladmi, bolo kontrolované a posudzované samostatne. Keďže vo všetkých prípadoch bolo zistené porušenie colných predpisov rovnakým spôsobom, nič nebráni tomu, aby o viacerých colných deliktoch spáchaných na rovnakom skutkovom základe, nemohlo byť rozhodnuté jedným rozhodnutím.

K námietke žalobcu vo vzťahu k aplikácii nesprávneho právneho predpisu v zmysle § 458 zákona č. 238/2001 Z. z. Colného zákona je potrebné uviesť, že ku skutkom, za ktoré bol žalobca uznaný zodpovedným za spáchanie colných deliktov, došlo za účinnosti zákona č. 180/1996 Z. z. Na tieto skutky preto nemožno aplikovať hmotnoprávny predpis, ktorý v tom čase neexistoval, keďže zákon č. 238/2001 Z. z. nadobudol účinnosť až 1. 7. 2001 a takýto postup nevyplýva ani z jeho prechodných a záverečných ustanovení.

Z uvedených dôvodov krajský súd žalobu žalobcu podľa § 250j ods. 1 O. s. p. zamietol.“

Najvyšší súd prerokoval odvolanie sťažovateľa proti prvostupňovému rozsudku krajského súdu na verejnom pojednávaní v neprítomnosti právneho zástupcu sťažovateľa, ktorý sa (rovnako ako v konaní pred krajským súdom) ospravedlnil a súhlasil s prerokovaním veci v jeho neprítomnosti. V odôvodnení rozsudku sp. zn. 4 SŽ-o-KS 135/2005 z 22. marca 2005, ktorým potvrdil napadnutý rozsudok krajského súdu z 24. júna 2004 uviedol: «... Vo včas podanom odvolaní zo dňa 10. 09. 2005 (č. l. 60) proti rozsudku prvostupňového súdu žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu poukázal na to, že vec nie je posúdená po skutkovej stránke správne. Zo skutkových zistení, ako aj z dôkazov vykonaných žalovaným vyplýva, že v čase, kedy boli colné vyhlásenia predkladané, žalobca nevedel skutočnú výšku nákladov, lebo nemal doklad o ich cene, tzn. faktúru za prepravu tovaru. Preto náklady na dopravu boli určené podľa § 3 ods. 1 vyhl. Ministerstva financií č. 266/1993 Z. z.

Tiež podľa žalobcu vec nebola posúdená správne ani po právnej stránke, pretože právny záver žalovaného, ktorý si osvojil krajský súd, že potom, čo bolo v colnom konaní rozhodnuté vydaním právoplatného rozhodnutia, bol deklarant povinný podať dodatočné colné vyhlásenie, je iba účelovou interpretáciou, ktorá nezodpovedá zákonnej úprave

obsiahnutej v § 83 a § 84 zák. č. 180/1996 Z. z. Podľa mienky žalobcu dodatočné colné vyhlásenie nie je možné podať potom, čo bolo vo veci rozhodnuté.

Nebolo ani povinnosťou žalobcu ako deklaranta požiadať colný úrad, aby na ním uskutočňované dovozy tovaru bol použitý zjednodušený postup. Povinnosť žalobcu požiadať o opravu colného vyhlásenia nevyplýva vôbec z odseku 28 Prílohy č. 1 vyhl. č. 167/1997 Z. z. a ani nepožiadanie colných orgánov o opravu údajov v colnom vyhlásení nieje sankcionované.

Preto žalobca v závere svojho odvolania požiadal o zmenu napadnutého rozsudku. ...

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O. s. p.) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe postupom podľa zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej v texte rozsudku len „O. s. p.“). Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou (právnym zástupcom účastníka konania) v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O. s. p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 O. s. p. odvolanie prípustné, nariadil vo veci pojednávanie (§ 250g ods. 1 O. s. p.) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, pretože napadnuté rozhodnutie je vydané v súlade so zákonom, a preto podľa § 219 O. s. p. rozsudok krajského súdu potvrdil.

Z doterajších výsledkov konania jednoznačne vyplýva požiadavka na Najvyšší súd, aby vyriešil právnu otázku, či na hore opísanú situáciu je možné správne aplikovať ustanovenia zák. č. 238/2001 Z. z. alebo zák. č. 180/1996 Z. z.

Je nepochybné, že žalovaný dospel k skutkovým záverom o porušení colných predpisov až na základe kontroly vykonanej u žalobcu na prelome rokov 2001 a 2002. V tomto období je v zmysle § 461 zák. č. 238/2001 Z. z. účinný cit. právny predpis, lebo predchádzajúci právny predpis upravujúci oblasť výkonu colných činností, tzn. zák. č. 180/1996 Z. z., bol s účinnosťou od 01. 07. 2001 zrušený.

Hoci tento nový zákon v zmysle svojho prechodného ustanovenia obsiahnutého v § 458 ods. 1 zák. č. 238/2001 Z. z. výslovne prikazuje pri konaniach začatých pred 1. júlom 2001 použiť doterajšie predpisy, nie je možné z tohto textu automaticky vyvodiť záver, že na porušenie colných predpisov, ktoré boli spôsobené v období predchádzajúcom dátum 1. júl 2001, a toto porušenie bolo zistené príslušným orgánom štátnej správy

v období od novembra 2001 do februára 2002, tzn. až za účinnosti nového zákona (čo je predmetom sporu v tomto konaní), už nie je možno aplikovať doterajšie predpisy, konkrétne zák. č. 180/1996 Z. z.

Túto myšlienku podporuje všeobecne platná zásada zákazu retroaktívneho pôsobenia správnych predpisov pri správnom trestaní, ktorá je obsiahnutá v § 7 ods. 1 a 2 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v rámci analogického odkazu na ust. čl. 50 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky v spoj. s ust. § 438 ods. 2 zák. č. 238/2001 Z. z. o subsidiárnom účinku zákona o priestupkoch.

Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch sa zodpovednosť za priestupok posudzuje podľa zákona účinného v čase spáchania priestupku; podľa neskoršieho zákona sa posudzuje iba vtedy, ak je to pre páchatel'a priaznivejšie.

Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch páchatel'ovi možno uložiť len taký druh sankcie, ktorý dovoľuje uložiť zákon účinný v čase, keď sa o priestupku rozhoduje.

Preto sa Najvyšší súd nemohol stotožniť s názorom žalobcu a to aj podporovaný odkazom na odôvodnenie bodu 12. rozsudku Najvyššieho súdu sp. zn. 3 Sž-o-KS 30/2006, že nieje možné na porušenie colných predpisov, ku ktorým došlo pred účinnosťou zák. č. 180/1996 Z. z., avšak porušenie bolo zistené počas účinnosti zák. č. 238/2001 Z. z., aplikáčne využiť zák. č. 180/1996 Z. z., a túto námietku vyhodnotil ako právne irelevantnú.

V ďalšej spornej otázke týkajúcej sa povinnosti žalobcu postupom vymedzeným podľa § 37 ods. 1 písm. e) v spojení s § 65 ods. 2 zák. č. 180/1996 Z. z. a v spojení s prílohou č. 1, bod III., ods. 28, prvá veta vyhlášky č. 167/1997 Z. z. zabezpečiť dodatočnú opravu chybného dokladu, o ktorom deklarant vie, že sú v ňom uvedené nesprávne údaje, sa Najvyšší súd plne stotožňuje so závermi krajského súdu v tom rozsahu, ako si ich osvojil z napadnutého rozhodnutia žalovaného.

Najvyšší súd z pripojeného spisu zistil, že žalobca uskutočňoval dovoz svojho tovaru od tých istých zahraničných dodávateľov z R. (W.), resp. z Č. na územie Slovenskej republiky za obdobných, resp. veľmi rovnakých podmienok (prepravu tovaru takmer vždy vykonal ten istý prepravca J., spol. s r. o. T.), a preto mohol s veľmi vysokou pravdepodobnosťou očakávať, že cena za dopravu od tohto dopravcu bude fakturovaná v určitom úzkom rozmedzí, ktoré korešponduje s cenami bežnými pri minulých prepravách.

Tým, že pri vymeriavaní cla žalobca na základe hore uvedeného postupu nezohľadnil skutočne zaplatené náklady za prepravu, spôsobil, že došlo k nižšiemu vymeraniu cla, ako v prípade, keby postupoval v zmysle colných predpisov.

Podľa § 37 ods. 1 písm. e) zák. č. 180/1996 Z. z. sa pri určení colnej hodnoty podľa § 28 pripočítajú k cene skutočne platenej alebo k cene, ktorá sa má za dovezený tovar zaplatiť, aj náklady dopravy a náklady na poistenie dovážaného tovaru na miesto, kde tovar vstupuje do tuzemska.

Podľa § 65 ods. 2 zák. č. 180/1996 Z. z. sú deklarant alebo jeho zástupca povinní do colného vyhlásenia uvádzať správne, pravdivé a presné údaje a predkladať pravé doklady.

Preto bol správny postup žalovaného, že s odkazom na ust. § 241 písm. d) v spoj. s § 247 zák. č. 180/1996 Z. z. vyhodnotil postup žalobcu ako konanie porušujúce v tom čase platné colné predpisy, nakoľko ako deklarant s plným vedomím spôsobil, že mu bol tovar prepustený na základe nesprávnych údajov.

Navyše Najvyšší súd musí k postupu žalobcu, ktorým nahrádzal preukázanie skutočných nákladov vynaložených na prepravu nákladmi určenými podľa § 3 vyhlášky Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 266/1993 Z. z. o podmienkach, za ktorých sa colné konanie vykonáva mimo colného priestoru, o výške nákladov za vykonanie tohto konania a o spôsobe určovania nákladov dopravy tovaru na miesto, kde tovar vstupuje do tuzemska, uviesť, že ide o výnimočný spôsob určovania týchto nákladov v situácii, kedy nieje možné od deklaranta spravodlivo žiadať preukázanie skutočných nákladov. Tento záver jednoznačne vyplýva z § 3 ods. 4 cit. vyhlášky. Že táto situácia u deklaranta nikdy nenastala, osvedčuje jeho dodatočná vedomosť o skutočnej cene vo vystavených faktúrach za dopravu.

Podľa § 3 ods. 4 vyhlášky Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 266/1993 Z. z. o podmienkach, za ktorých sa colné konanie vykonáva mimo colného priestoru, o výške nákladov za vykonanie tohto konania a o spôsobe určovania nákladov dopravy tovaru na miesto, kde tovar vstupuje do tuzemska platí, že iba ak náklady na prepravu tovaru v tuzemsku nie sú odlišené od ceny skutočne zaplatenej alebo od ceny, ktorá sa má za dovezený tovar zaplatiť, deklarovaný a doložený údaj predstavuje náklady na dopravu tovaru po miesto, kde tovar vstupuje do tuzemska.

Nakoľko žalobca neuplatnil žiadne námietky vo vzťahu k výške uloženej pokuty, hoci

táto je vyrubená na jej samej spodnej hranici a naopak viac vyzdvihuje preventívnu ako trestnú povahu tejto pokuty, Najvyšší súd jej výšku z tohto hľadiska ani nepreskúmal.

Odvolací súd vzhľadom na zvyšné námietky uplatnené žalobcom uvádza, že napadnuté rozhodnutie žalovaného má všetky formálne i obsahové náležitosti rozhodnutia v zmysle § 47 Správneho poriadku. Uvedené rozhodnutie správneho orgánu vychádza z dostatočne zisteného skutkového stavu, ktoré je logicky vyhodnotené ariadne právne posúdené. Odvolací súd sa stotožňuje so skutkovými zisteniami a právnymi závermi zistenými v predchádzajúcom konaní o tom, že žalobca opakovane porušil colné predpisy hore opísaným konaním. Počas konania nebolo účastníkmi naznačené, ani odvolací súd nedospel k záveru, že by sa vyskytli prekážky pre konanie z dôvodov neústavnosti alebo potreby výkladu komunitárneho práva aplikovaných právnych predpisov a súvisiacich právnych aktov orgánov Európskej únie, pre ktoré je potrebné konanie prerušiť.

Vzhľadom na zistené skutkové závery Najvyšší súd rozsudok Krajského súdu v Prešove z 24. 6. 2005 č. 1 S 71/2004-53 ako vecne správny podľa § 219 O. s. p. potvrdil.»

Prihliadajúc k uvedeným zisteniam o priebehu a výsledku konania v sťažovateľovej veci a k obsahu námietok sťažovateľa vznesených v sťažnosti podľa čl. 127 ústavy dospel ústavný súd k záveru, že najvyšší súd sa v napádanom rozsudku z 22. marca 2007 vysporiadal s námietkami sťažovateľa ústavne konformným spôsobom.

Nevyhnutnou súčasťou rozhodovacej činnosti súdov zahŕňajúcej aplikáciu abstraktných právnych noriem na konkrétne okolnosti individuálnych prípadov je zisťovanie obsahu a zmyslu právnej normy uplatňovaním jednotlivých metód právneho výkladu. Ide vždy o metodologický postup, v rámci ktorého nemá žiadna z výkladových metód absolútnu prednosť, pričom jednotlivé uplatnené metódy by sa mali navzájom dopĺňať a viesť k zrozumiteľnému a racionálne zdôvodnenému vysvetleniu textu právneho predpisu.

Pri výklade a aplikácii ustanovení právnych predpisov je nepochybne potrebné vychádzať prvotne z ich doslovného znenia. Súd však nie je doslovným znením zákonného ustanovenia viazaný absolútne. Môže, ba dokonca sa musí od neho (od doslovného znenia

právneho textu) odchyliť v prípade, keď to zo závažných dôvodov vyžaduje účel zákona, systematická súvislosť alebo požiadavka ústavne súladného výkladu zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov (čl. 152 ods. 4 ústavy). Samozrejme, že sa v takýchto prípadoch musí zároveň vyvarovať svojvôle (arbitrárnosti) a svoju interpretáciu právnej normy musí založiť na racionálnej argumentácii.

V prípadoch nejasnosti alebo nezrozumiteľnosti znenia ustanovenia právneho predpisu (umožňujúceho napr. viac verzií interpretácie) alebo v prípade rozporu tohto znenia so zmyslom a účelom príslušného ustanovenia, o ktorého jednoznačnosti niet pochybnosti, možno uprednostniť výklad *e razione legis* pred doslovným gramatickým (jazykovým) výkladom.

Viazanosť štátnych orgánov zákonom v zmysle čl. 2 ods. 2 ústavy totiž neznamena výlučnú a bezpodmienečnú nevyhnutnosť doslovného gramatického výkladu aplikovaných zákonných ustanovení. Ustanovenie čl. 2 ods. 2 ústavy nepredstavuje iba viazanosť štátnych orgánov textom, ale aj zmyslom a účelom zákona.

Sťažovateľ namietal, že najvyšší súd aplikoval ustanovenia zákona č. 180/1996 Z. z. v zjavnom rozpore so znením § 458 ods. 1 zákona č. 238/2001 Z. z. Podľa tohto ustanovenia sa predpisy platné a účinné do 1. júla 2001 (vrátane zákona č. 180/1996 Z. z.) použijú na konania začaté pred 1. júlom 2001. Colné orgány pritom začali preverovanie colných vyhlásení podľa § 152 zákona č. 238/2001 Z. z. a nadväzujúce konanie o colnom delikte až za účinnosti zákona č. 238/2001 Z. z.

Účelom § 458 zákona č. 238/2001 Z. z. bolo prostredníctvom úpravy časovej pôsobnosti zaistiť právnu kontinuitu v súvislosti so zmenou legislatívnej úpravy pravidiel a postupov uplatňovania colných opatrení pre obchod s tovarom medzi Slovenskou republikou a inými štátmi. Najvyšší súd interpretoval text uvedeného ustanovenia (relevantný je v danom prípade text § 458 ods. 1 zákona č. 238/2001 Z. z.) v súlade s jeho účelom a zmyslom. Konštatoval, že hoci je v texte § 458 ods. 1 zákona č. 238/2001 Z. z. obsiahnutý výslovný príkaz aplikovať dovtedajšie predpisy (platné a účinné do 1. júla 2001)

na konania začaté pred 1. júlom 2001, nemožno z neho automaticky vyvodiť záver, že otázku dodržania alebo porušenia colných predpisov, ktoré boli platné a účinné do 1. júla 2001, už nie je po tomto dátume možné posudzovať podľa znenia týchto predpisov (vrátane zákona č. 180/1996 Z. z.).

Najvyšší súd poukázal na všeobecne platnú zásadu zákazu retroaktivity a potvrdil právny názor krajského súdu, ako aj príslušných správnych (colných) orgánov, ktoré, pokiaľ ide o rozhodovanie o procesných právach sťažovateľa a o prípustnom druhu sankcie, aplikovali správne príslušné ustanovenia zákona č. 238/2001 Z. z. a otázku zodpovednosti za colný delikt skúmali podľa znenia colných predpisov platných a účinných v čase, keď sťažovateľ kontrolované dovozy tovaru na územie Slovenskej republiky uskutočnil, a uložili sankciu podľa miernejších (pre sťažovateľa výhodnejších) ustanovení [porovnaj § 241 písm. d) v spojení s § 249 ods. 1 zákona č. 180/1996 Zb. a § 439 písm. l) v spojení s § 441 ods. 1 zákona č. 238/2001 Z. z.].

Znenie § 458 ods. 1 zákona č. 238/2001 Z. z.: „*Na konanie začaté pred 1. júlom 2001 sa použijú doterajšie predpisy.*“, nerieši expressis verbis otázku, ktorý zákonný predpis mal byť v sťažovateľovom prípade aplikovaný v súvislosti s posúdením jeho konania v rokoch 1997 a 1998 z hľadiska hmotnoprávneho. Sťažovateľ svoj právny záver, podľa ktorého nebolo možné aplikovať ustanovenia zákona č. 180/1996 Z. z., opiera o výklad uvedeného ustanovenia per argumentum e contrario, stotožniac sa však zároveň aj s právnym názorom najvyššieho súdu o neprípustnosti aplikácie ustanovení zákona č. 238/2001 Z. z. z dôvodu retroaktivity. Najvyšší súd uprednostnil výklad ustanovenia § 458 ods. 1 zákona č. 238/2001 Z. z. e ratione legis zohľadniac kontext a účel uvedenej právnej úpravy v súlade s princípom zákazu retroaktivity právnych noriem.

Vzhľadom na skutočnosť, že účelom § 458 zákona č. 238/2001 Z. z. bolo zaistenie právnej kontinuity v súvislosti s nahradením právnej úpravy obsiahnutej v zákone č. 180/1996 Z. z., a to zákonom č. 238/2001 Z. z., a nie založenie právnej diskontinuity s vylúčením právnej zodpovednosti povinných osôb za neplnenie alebo porušenie zákonných povinností vo vzťahu k predchádzajúcim právnym predpisom, možno výklad

a aplikáciu ustanovenia § 458 ods. 1 zákona č. 238/2001 Z. z. zo strany najvyššieho súdu v daných okolnostiach považovať za zodpovedajúce jeho účelu a zmyslu s tým, že ide o interpretáciu, ktorá nepopiera zásadným spôsobom príslušný zákonný text a je aj logicky odôvodniteľná (per argumentum ab absurdis).

Sťažovateľ taktiež namietal zjavne nesprávnu interpretáciu ustanovení § 65 ods. 2 a § 241 písm. c) zákona č. 180/1996 Z. z., § 3 ods. 1 vyhlášky č. 266/1993 Z. z., ako aj prílohy č. 1 čl. III bodu 28 vyhlášky č. 167/1997 Z. z.

Podľa § 241 písm. c) zákona č. 180/1996 Z. z. colné predpisy poruší ten, kto... spôsobí, že mu bol tovar prepustený na základe nepravých, pozmenených alebo falšovaných dokladov alebo nesprávnych alebo nepravdivých údajov...

Podľa § 65 ods. 2 zákona č. 180/1996 Z. z. deklarant alebo jeho zástupca sú povinní do colného vyhlásenia uvádzať správne, pravdivé a presné údaje a predkladať pravé doklady.

Podľa § 82 zákona č. 180/1996 Z. z. colný orgán môže na žiadosť deklaranta povoliť nakladať s tovarom ešte pred jeho prepustením. Colný orgán vždy žiadosti vyhovie, ak je dôvodom neprepustenia tovaru iba nutnosť určiť pôvod tovaru, miesto odoslania, nomenklatúrne zaradenie alebo colnú hodnotu tovaru. Colný dlh, ktorý vznikol alebo by mohol vzniknúť, musí byť zabezpečený.

Podľa § 3 ods. 1 vyhlášky č. 266/1993 Z. z. ak deklarant nepreukáže skutočné náklady na prepravu dovážaného tovaru v cestnej doprave na miesto, kde dovážaný tovar vstupuje do tuzemska, určia sa podľa sadzobníka uvedeného v prílohe tejto vyhlášky.

Podľa prílohy č. 1 čl. III bodu 28 vyhlášky č. 167/1997 Z. z. ak deklarant zistí, že tovar bol prepustený do colného režimu na základe jednotného colného dokladu alebo doplnkového jednotného colného dokladu, v ktorých boli uvedené chybné alebo neúplné údaje, zabezpečí dodatočnú opravu chybného dokladu na colnom úrade, ktorý rozhodol

o prepustení zásielky. Na túto opravu predloží colnému úradu list č. 3/8 pôvodného chybného jednotného colného dokladu, prípadne s priloženými doplnkovými jednotnými colnými dokladmi, nový, správny a úplný jednotný colný doklad s prípadnými doplnkovými jednotnými colnými dokladmi a žiadosť o opravu. Rovnako postupuje deklarant, ak ho vyzval colný úrad, ktorý chybu dodatočne zistil sám, aby vykonal opravu chybného jednotného colného dokladu alebo doplnkového jednotného colného dokladu.

Sťažovateľ namietal, že aplikácia citovaných ustanovení najvyšším súdom (ako aj pred ním krajským súdom a colnými orgánmi) na zistený skutkový stav je prejavom svojvôle. Tým, že podal colné vyhlásenie, v ktorom do colnej hodnoty tovaru (§ 28 zákona č. 180/1996 Z. z.) nezapočítal skutočné náklady dopravy dovážaného tovaru na miesto vstupu na územie Slovenskej republiky [§ 37 ods. 1 písm. e) zákona č. 180/1996 Z. z.], nemohol naplniť skutkovú podstatu podľa § 241 písm. c) zákona č. 180/1996 Z. z. či porušiť zákonnú povinnosť v zmysle § 65 ods. 2 zákona č. 180/1996 Z. z., pretože v čase podania colného vyhlásenia a prepustenia tovaru do navrhovaného colného režimu nemal k dispozícii faktúry dopravcu s vyúčtovaním ceny dopravy tovaru (dôvodne preto postupoval podľa § 3 ods. 1 vyhlášky č. 266/1993 Z. z.). Uvedené faktúry prevzal až neskôr, no nesplnenie povinnosti podľa prílohy č. 1 čl. III bodu 28 vyhlášky č. 167/1997 Z. z. nemožno spájať s porušením povinnosti podľa § 65 ods. 2 zákona č. 180/1996 Z. z., resp. s naplnením zákonných znakov § 241 písm. c) zákona č. 180/1996 Z. z., pretože tieto sa na prípady subsumovateľné pod ustanovenie bodu 28 čl. III prílohy č. 1 vyhlášky č. 167/1997 Z. z. nevzťahujú.

Sťažovateľova argumentácia v predmetnej veci vychádza z reštriktívneho výkladu § 241 písm. c) zákona č. 180/1996 Z. z. Podľa sťažovateľa zákonný znak v označenom ustanovení: „*spôsobí, že mu bol tovar prepustený na základe... nesprávnych alebo nepravdivých údajov...*“, treba vykladať iba v rozsahu, či údaje uvádzané deklarantom do colného vyhlásenia možno v okamihu jeho podania kvalifikovať ako správne, pravdivé a presné, odhliadnuc od jeho predchádzajúceho a následného postupu v súvislosti s preclením tovaru.

Obsahový význam citovaných, zákonodarcom použitých pojmov v označenom ustanovení zákona č. 180/1996 Z. z. však umožňuje aj širší výklad, ku ktorému sa priklonil najvyšší súd. Zákonný znak „*spôsobí*“ oprávňoval príslušné orgány uplatniť taký výklad zákona, v rámci ktorého posudzovali celý postup deklaranta pri dovoze tovaru vo vzájomných súvislostiach s tým, že účelom aplikovaných ustanovení § 65 ods. 2, § 82, § 241 písm. c) zákona č. 180/1996 Z. z., § 3 ods. 1 vyhlášky č. 266/1993 Z. z., ako aj prílohy č. 1 čl. III bodu 28 vyhlášky č. 167/1997 Z. z. je zabezpečiť, aby bolo clo pri dovážanom tovare vyrubené primárne zo skutočnej colnej hodnoty tovaru (vrátane nákladov na dopravu). Právny názor najvyššieho súdu, že § 3 ods. 1 vyhlášky č. 266/1993 Z. z. možno aplikovať subsidiárne v tých prípadoch, v ktorých vzhľadom na okolnosti nemožno od deklaranta spravodlivo žiadať, aby dokladoval skutočnú výšku nákladov na dopravu tovaru, nemožno považovať za arbitrárny.

V sťažovateľovom prípade najvyšší súd svoje závery dostatočne odôvodnil konkrétnymi okolnosťami prípadu: „... žalobca uskutočňoval dovoz svojho tovaru od tých istých zahraničných dodávateľov z R. (W.), resp. z Č. na územie Slovenskej republiky za obdobných, resp. veľmi rovnakých podmienok (prepravu tovaru takmer vždy vykonal ten istý prepravca J., spol. s r. o. T.), a preto mohol s veľmi vysokou pravdepodobnosťou očakávať, že cena za dopravu od tohto dopravcu bude fakturovaná v určitom úzkom rozmedzí, ktoré korešponduje s cenami bežnými pri minulých prepravách. Tým, že pri vymeriavaní cla žalobca na základe hore uvedeného postupu nezohľadnil skutočne zaplatené náklady za prepravu, spôsobil, že došlo k nižšiemu vymeraniu cla, ako v prípade, keby postupoval v zmysle colných predpisov. ...“

Právny názor najvyššieho súdu vyjadrený v napádanom rozsudku z 22. marca 2007 nenútil sťažovateľa uvádzať do colného vyhlásenia hypotetické údaje (ako to sťažovateľ namietol), ale potvrdil sťažovateľovu zodpovednosť za colný delikt na základe toho, že jeho postup ako celok v súvislosti s preclením tovaru v inkriminovaných prípadoch považoval najvyšší súd za postup in fraudem legis. Tak krajský súd, ako aj najvyšší súd poukázali na dostatočný priestor, ktorý právna úprava sťažovateľovi poskytovala (§ 82 zákona č. 180/1996 Z. z., príloha č. 1 čl. III bod 28 vyhlášky č. 167/1997 Z. z.) tak, aby mohol

postupovať v súlade so skutočným účelom a zmyslom colných predpisov. Poukaz na § 82 zákona č. 180/1996 Z. z., podľa ktorého mohol sťažovateľ do doby doručenia faktúr týkajúcich sa ceny dopravy tovaru požiadať colné orgány o povolenie nakladať s tovarom ešte pred jeho prepustením, nemožno považovať za špekulatívny či hypotetický. Druhá veta označeného ustanovenia totiž ukladala colným orgánom povinnosť sťažovateľovej žiadosti v takomto prípade (ak je dôvodom neprepustenia tovaru iba nutnosť určiť colnú hodnotu tovaru) vyhovieť.

Sťažovateľovu námietku týkajúcu sa nezákonnosti procesného postupu colných orgánov v predmetnej veci, ktorý mal najvyšší súd napádaným rozsudkom z 22. marca 2007 s konečnou platnosťou odobriť, a tým porušiť jeho základné práva, považuje ústavný súd za neopodstatnenú. Nezákonnosť procesného postupu mala spočívať v tom, že colné orgány prerokovali viaceré prípady nesprávneho uvedenia colnej hodnoty tovaru sťažovateľom pri dovoze (za tých istých podstatných skutkových okolností) v spoločnom konaní a rozhodli jediným rozhodnutím (uložili za všetky zistené porušenia jednu spoločnú sankciu).

Sťažovateľ netvrdil a ani nepreukázal, že by colné orgány konali v rozpore s konkrétnym ustanovením príslušného procesného právneho predpisu, alebo, že by porušili ustanovenia zabezpečujúce sťažovateľove procesné práva v konaní. Procesné normy pri tom nemôžu do absolútnych detailov anticipovať každú procesnú situáciu, ktorá môže v individuálnych prípadoch v priebehu konania nastať. Rozhodovanie o konkrétnom postupe orgánu verejnej moci v konkrétnom konaní je v právomoci príslušného orgánu. Voľba konkrétneho postupu v konkrétnych procesných situáciách patrí v medziach daných zákonom do sféry uváženia orgánu verejnej moci oprávneného konať vo veci. Ak uvedený postup nevybočuje zo zákonného rámca a rešpektuje procesné postavenie, predovšetkým procesné práva účastníkov v súlade so všeobecnými princípmi spravodlivého konania, nemôže takýto procesný postup orgánu verejnej moci predstavovať dôvod na vyslovenie porušenia základných práv účastníka konania.

Súdy preskúmajúce rozhodnutia colných orgánov v sťažovateľovej veci sa napokon vysporiadali aj s námietkou uloženia sankčnej povinnosti aj za prípady, keď zodpovednosť za colný delikt mal znášať nepriamy zástupca.

Na námietku sťažovateľa reagoval už krajský súd v rozsudku z 24. júna 2005, ktorý po preskúmaní obsahu administratívneho spisu dospel k záveru: „... je nesporné, že colné vyhlásenia uvedené vo výroku napadnutého rozhodnutia pod por. č. 4, 5, 7, 8, 10, 11, 13, 14, 16, 18 v tabuľke za rok 1998 vystavoval žalobca ako deklarant podľa § 4 ods. 1 Colného zákona a nie jeho nepriamy zástupca. Preto vzhľadom na protiprávnosť konania žalobcu, ako je to uvedené v skoršej časti rozhodnutia a výšku pokuty (6 000,- Sk), ktorú žalobca ani nenamieta, je rozhodnutie žalovaného v súlade so zákonom.“ Najvyšší súd sa v rámci rozhodnutia o odvolaní stotožnil so skutkovými zisteniami a právnymi závermi zistenými v predchádzajúcom konaní konštatujúc, že „... napadnuté rozhodnutie žalovaného má všetky formálne i obsahové náležitosti rozhodnutia v zmysle § 47 Správneho poriadku. Uvedené rozhodnutie správneho orgánu vychádza z dostatočne zisteného skutkového stavu, ktoré je logicky vyhodnotené ariadne právne posúdené“.

Po zvážení uvedených skutočností dospel ústavný súd k záveru, že skutkové a právne závery najvyššieho súdu v sťažnosťou napádanom rozsudku sp. zn. 4 SŽ-o-KS 135/2005 z 22. marca 2007 nemožno kvalifikovať ako zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné. Spôsob interpretácie a aplikácie právnych predpisov v danej veci zo strany najvyššieho súdu nemal za následok porušenie základného práva alebo slobody sťažovateľa.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosti nevyhovел a vyslovil, že základné právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru porušené neboli (výrok nálezu).

Keďže ústavný súd vyslovil, že označené práva, ktorých porušenie sťažovateľ namietal, porušené neboli, návrhom na zrušenie napadnutého rozsudku najvyššieho súdu

z 22. marca 2007 ani priznaním náhrady trov konania pred ústavným súdom sa už nezaoberal, pretože tieto sa viažu na vyhovenie sťažnosti.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. júla 2008